

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI SELASA, 7 OKTOBER 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 45

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1543-L32412
Tuan Mordi Bimol [Mas Gading] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan tindakan menyeluruh terhadap audit keselamatan JPJ yang melibatkan pengusaha kenderaan komersial:
 - (a) perancangan dan jadual audit ke atas kira-kira 300,000 syarikat serta jumlah yang telah diaudit; dan
 - (b) pelan pendigitalan proses audit keselamatan bagi mempercepat pengesanan ketidakpatuhan dan mengurangkan kerenah birokrasi.
2. PR-1543-L31683
Dato' Haji Mohd Suhaimi bin Abdullah [Langkawi] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan apakah dasar Kementerian dalam memastikan penglibatan kontraktor tempatan khususnya dari Langkawi, dalam projek-projek pembinaan dan penyelenggaraan yang dilaksanakan oleh Kementerian termasuk usaha memperkasa kontraktor G1-G3.

3. PR-1543-L30931
Dato' Sri Doris Sophia anak Brodi [Sri Aman] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah faktor kelemahan penguatkuasaan sehingga Malaysia kini dilihat menjadi destinasi pilihan sindiket *scammer* antarabangsa termasuk kes terbaru melibatkan lebih 400 orang yang ditahan di Bangsar South.
4. PR-1543-L30863
Kapten Dato' Dr. Zulkafperi bin Hanapi (Bersara) [Tanjong Karang] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan *vape* kini menjadi satu masalah dan ancaman serius kepada kesihatan rakyat termasuk anak-anak muda dan pelajar sekolah. Kita juga maklum bahawa nikotin adalah bahan utama dalam *vape* yang menyebabkan ketagihan dan *dependency*. Adakah Kementerian bersedia untuk memasukkan semula nikotin ke dalam senarai bahan Racun Negara.
5. PR-1543-L31527
Dato Dr. Richard Rapu @ Aman anak Begri [Betong] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan perancangan jangka panjang Kementerian bagi memastikan kebun getah matang tidak bertoreh di Sarawak dapat diaktifkan semula melalui Program Getah Terbiar (PGT) 2025 dan seterusnya termasuk sasaran produktiviti lima hingga sepuluh tahun akan datang, strategi sokongan harga dan pasaran getah.
6. PR-1543-L31794
Dato' Seri Amirudin bin Shari [Gombak] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan produktiviti terkini pekerja di Malaysia. Apakah strategi Kementerian untuk menggalakkan syarikat dan majikan untuk pelabur dalam teknologi terkini bagi meningkatkan produktiviti pekerja dan apakah kekangan yang dihadapi oleh majikan-majikan yang terus memilih kaedah tradisional yang berasaskan pekerja asing.
7. PR-1543-L31741
Datuk Wira Hajah Mas Ermieyati binti Haji Samsudin [Masjid Tanah] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan mengapakah Malaysia masih belum berjaya menjadikan seni budaya sebagai komoditi eksport bernilai tinggi sedangkan negara memiliki kekayaan warisan yang unik serta apakah pelan tindakan menyeluruh untuk membangunkan seni budaya sebagai komponen ekonomi kreatif eksport.

8. PR-1543-L31382
Tuan Yuneswaran A/L Ramaraj [Segamat] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah keputusan Kerajaan berhubung pengharaman rokok elektronik (*vape*) yang kini memberi kesan buruk kepada kesihatan awam serta meningkatkan beban kos rawatan penyakit berkaitan rokok di Kementerian Kesihatan Malaysia.
9. PR-1543-L31328
Tuan Haji Abdul Latiff bin Abdul Rahman [Kuala Krai] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan:
- (a) adakah kenderaan tempatan akan mengalami kenaikan harga akibat pengiraan cukai baharu 2025, sedangkan kenderaan EV menerima pengecualian hingga 2027; dan
 - (b) adakah Kementerian bercadang menghapuskan cukai kenderaan tempatan dan CKD bagi mengurangkan beban pengguna serta memastikan keadilan dasar automotif nasional.
10. PR-1543-L31640
Tuan Haji Manndzri bin Haji Nasib [Tenggara] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan sejauh mana tahap kemudahan dan infrastruktur Pusat Aktiviti Warga Emas (PAWE) di seluruh negara menepati keperluan warga emas termasuk penyediaan fasiliti mesra OKU, ruang riadah, peralatan aktiviti serta menaik taraf bangunan PAWE yang telah uzur bagi beri keselesaan dan perkhidmatan yang terbaik.
11. PR-1543-L31439
Datuk Iskandar Dzulkarnain bin Abdul Khalid [Kuala Kangsar] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan mekanisme pemantauan kualiti binaan bagi projek PR1MA yang pernah tergendala dan apakah pertimbangan Kementerian dalam memperkenalkan langkah sokongan seperti penjadualan semula pinjaman bank atau pampasan yang ditawarkan kepada pembeli projek sakit PR1MA yang mengalami kelewatan bertahun-tahun.
12. PR-1543-L31703
Datuk Lo Su Fui [Tawau] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan bilakah kerja pembaikan sebenar di lokasi '*blackspot*' berisiko tinggi di Tawau seperti U-turn Batu 8 dan Bulatan Nasib Kita akan dimulakan memandangkan kawasan ini telah mencatat ribuan kemalangan sejak bertahun-tahun tetapi masih hanya dipantau tanpa tindakan konkrit.

13. PR-1543-L31926
Tuan Fathul Huzir bin Ayob [Gerik] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan sama ada Kementerian bercadang untuk membaik pulih bot-bot yang rosak serta menambah jumlah bot yang disediakan untuk kegunaan orang asli di Gerik memandangkan kapasiti penduduk orang asli yang kian meningkat bagi memudahkan pergerakan harian mereka.
14. PR-1543-L32155
Datuk Larry Soon @ Larry Sng Wei Shien [Julau] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah usaha Kementerian dalam memelihara serta mempromosikan kraftangan dan seni etnik dari Sarawak serta adakah terdapat bantuan khusus yang disediakan untuk membantu para artisan ini mengkomersialkan produk mereka di pasaran tempatan dan antarabangsa.
15. PR-1543-L31481
Tuan Zulkifli bin Ismail [Jasin] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan jumlah terkini kaunselor yang rasmi dan *ratio* standard seorang kaunselor untuk berapa orang pelanggan/pesakit dan adakah ia mencukupi di negara ini.
16. PR-1543-L32191
Dr. Mohammed Taufiq bin Johari [Sungai Petani] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan kriteria kelayakan, proses permohonan, tempoh sah laku dan sama ada permit baharu bagi pasangan bukan warganegara yang bercerai, berpisah atau balu serta mempunyai anak berwarganegara Malaysia membenarkan penetapan dan pekerjaan tanpa sekatan.
17. PR-1543-L32089
Datuk Dr. Ahmad Marzuk bin Shaary [Pengkalan Chepa] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan:
- (a) status terkini projek Lingkaran Tengah Utama (*Central Spine Road*) di Kelantan termasuk pakej yang telah siap dan yang masih dalam pembinaan serta jangkaan siap; dan
 - (b) sama ada Kementerian akan pertimbangkan laluan Lebuhraya Pantai Timur termasuk ke Kelantan sehingga ke sempadan Malaysia-Thailand.

18. PR-1543-L31818
Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan senarai laluan penerbangan antarabangsa baharu yang berjaya diwujudkan daripada tahun 2023 sehingga 2025 serta usaha MAHB memperluaskan lagi menyatakan kesalinghubungan antarabangsa KLIA.
19. PR-1543-L31834
Tuan Wan Razali bin Wan Nor [Kuantan] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah tindakan penguatkuasaan yang telah diambil terhadap sindiket atau individu yang dikenali sebagai "kutu parking" yang mengenakan caj parkir tidak sah di kawasan bandar utama termasuk kawasan tumpuan awam dan pelancongan.
20. PR-1543-L30962
Datuk Seri Utama Ir. Hasni bin Mohammad [Simpang Renggam] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan bagaimanakah Kementerian melihat kesan kepada RMK13 apabila menghadapi tarif AS yang tidak menentu dan bagaimana perancangan strategi pelaburan asing seterusnya.
21. PR-1543-L31359
Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee [Beluran] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan tindakan dalaman selain pendakwaan di mahkamah yang telah diambil untuk menangani masalah *counter setting* di jabatan imigresen. Adakah skandal ini juga berlaku di pintu masuk lain selain KLIA.
22. PR-1543-L31941
Datuk Andi Muhammad Suryady bin Bandy [Kalabakan] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan apakah langkah Kementerian dalam rundingan Perjanjian Perdagangan Bebas (FTA) bersama Majlis Kerjasama Teluk menjelang akhir tahun ini bagi memastikan kepentingan sektor pertanian dan perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS) tidak terjejas disamping memanfaatkan peluang pelaburan dan eksport serta melindungi piawaian nasional.

23. PR-1543-L32301
Puan Hajah Salamiah binti Mohd Nor [Temerloh] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan mengapa berlaku kerugian sebanyak RM1.58 bilion dalam FELCRA Berhad yang berada di bawah seliaan Kementerian dan apakah usaha-usaha yang sedang dan akan diambil bagi memastikan bayaran dividen dapat diberikan kepada 38,730 orang peserta yang terlibat.
24. PR-1543-L32373
Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibü] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan berapa buah bandar telah mencapai Pembangunan Berorientasi Transportasi dan anggaran perbelanjaan dicadangkan demi mencapai hasrat ini.
25. PR-1543-L31540
Dr. Haji Abd Ghani bin Ahmad [Jerlun] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan selain pelaksanaan *National Lung Health Initiative* (NLHI), apakah inisiatif lain diambil dalam menangani kematian akibat penyakit *respiratori* dan adakah Kementerian bercadang membina Pusat Respiratori Wilayah Utara dengan mewujudkan fasiliti serba lengkap.
26. PR-1543-L32388
Dr. Kelvin Yii Lee Wuen [Bandar Kuching] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan perancangan Kerajaan untuk menyemak kadar yuran konsultasi pegawai perubatan am (GP) swasta yang dikawal di bawah Jadual Ketujuh Peraturan-peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Klinik Perubatan Swasta atau Klinik Pergigian Swasta) 2006 mengikut Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan 1998 dan perancangan untuk mengawal selia *Third-Party Administrator* (TPA).
27. PR-1543-L31329
Dato' Verdon bin Bahanda [Kudat] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah tindakan Kementerian terhadap kegagalan beberapa projek di Parlimen Kudat dan apakah perancangan Kementerian bagi mengatasi masalah bekalan elektrik yang serius di Pulau Banggi dan pulau sekitarnya.

28. PR-1543-L(5)00337

Tuan Kalam bin Salan [Sabak Bernam] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan langkah Kementerian memastikan penguatkuasaan terhadap penjaja tanpa permit di persimpangan lampu isyarat jalan raya (jual asam mangga dan lain-lain) yang kadangkala mengganggu pengguna jalan raya dan menyebabkan Kerajaan kehilangan hasil cukai dan menjejaskan pendapatan peniaga berdaftar yang mematuhi undang-undang.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

29. PR-1543-L31999

Datuk Hajah Siti Aminah binti Aching [Beaufort] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan di bawah Rancangan Malaysia ke-12 (Ke-12) Rolling Plan 3 (RP3), Kerajaan telah meluluskan pelaksanaan satu (1) projek PRR baharu di Kuala Penyu, berapakah nilai peruntukan bagi projek ini dan berapakah anggaran unit rumah yang akan dibina.

30. PR-1543-L32329

Tuan Wan Ahmad Fayhsal bin Wan Ahmad Kamal [Machang] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan:

- (a) adakah Kementerian merancang untuk menilai beban kos kesihatan negara dalam jangka panjang akibat peningkatan penggunaan produk *vape* dalam kalangan remaja dan dewasa muda; dan
- (b) apakah mekanisme penilaian kos yang digunakan serta langkah pencegahan bagi mengurangkan impak terhadap sistem kesihatan awam.

31. PR-1543-L30996

Dato' Indera Dr. Suhaili bin Abdul Rahman [Labuan] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan:

- (a) apakah tindakan yang telah dan akan diambil oleh Kementerian untuk menambah kekerapan penerbangan dari Kuala Lumpur ke Labuan; dan
- (b) apakah langkah-langkah yang dirancang untuk menstabilkan harga tiket penerbangan agar lebih terjangkau oleh semua pihak sekali gus merangsang semula ekonomi Labuan.

32. PR-1543-L31553
Kapten Azahari bin Hasan [Padang Rengas] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah langkah Kementerian untuk meningkatkan fasiliti kediaman anggota polis serta menambah kenderaan peronda di balai polis luar bandar khususnya di Parlimen Padang Rengas, memandangkan keselamatan masyarakat desa bergantung kepada keupayaan dan kesiapsiagaan pasukan polis.
33. PR-1543-L32423
Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan rancangan pelaksanaan system pembayaran *Diagnosis-Related Group* (DRG) di hospital swasta dan perbezaan metodologi yang akan dibangunkan di antara DRG sektor swasta dengan DRG Kebangsaan.
34. PR-1543-L31111
Dato' Khilir bin Mohd Nor [Ketereh] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan berapakah jumlah warga asing yang menetap di Parlimen Ketereh mengikut rekod Jabatan Imigresen Malaysia dan berapakah bilangan premis perniagaan khususnya kedai runcit yang dikenal pasti diusahakan oleh warga asing di kawasan tersebut.
35. PR-1543-L31514
Puan Vivian Wong Shir Yee [Sandakan] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan sama ada Kementerian akan meningkatkan tenaga kerja serta sumber untuk pejabat MOTAC di Sabah bagi memerangi operasi pelancongan haram yang semakin berleluasa di Sabah.
36. PR-1543-L32203
Tuan Afnan Hamimi bin Dato' Haji Taib Azamuddin [Alor Setar] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan peruntukan khas berhubung pembinaan Jejantas Aman Sentral yang menghubungkan Menara Alor Setar sebagai kemudahan asas yang boleh dimanfaatkan oleh pengunjung ke Bandaraya Alor Setar.
37. PR-1543-L32391
Datuk Seri Panglima Haji Mohd Shafie bin Haji Apdal [Semporna] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan perincian bagi setiap pakej Fasa 1A (12 Pakej) Lebuhraya Pan Borneo Sabah:
- (a) kos asal pada tahun 2016 bersama pembinaan dan anggaran penyiapan; dan
 - (b) kos akhir setakat September 2025.

38. PR-1543-L31023

Tuan Mohd Nazri bin Abu Hassan [Merbok] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan langkah Kementerian untuk meningkatkan mutu pengangkutan awam di luar bandar dan bandar serta menilai perkhidmatan BAS.MY dalam mempertingkatkan kemudahan digital untuk BAS.MY termasuk aplikasi mudah alih bagi menyemak jadual perjalanan, pembelian tiket tanpa tunai dan maklum balas pengguna.

39. PR-1543-L31695

Datuk Suhaimi bin Nasir [Libaran] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian untuk menaik taraf dan membaik pulih Pasar Gum-Gum di kawasan Libaran yang kini uzur serta tidak lagi memenuhi keperluan peniaga dan penduduk setempat termasuk dari aspek kebersihan, kemudahan asas, keselamatan dan keselesaan pengguna.

40. PR-1543-L31354

Tuan Zahari bin Kechik [Jeli] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan secara terperinci hasil rampasan rokok seludup dari tahun 2022 hingga September 2025 dan nilai (RM) hasil rampasan berkenaan serta kesan kepada Kerajaan dari segi kutipan cukai pendapatan kepada negara.

41. PR-1543-L31460

Tuan Wong Chen [Subang] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan:

- (a) bentuk latihan dan garis panduan yang akan diterima oleh pegawai barisan hadapan bagi memastikan layanan yang konsisten dan tidak diskriminatif terhadap pelarian dengan pelaksanaan DPP yang baharu; dan
- (b) peranan agensi kemanusiaan dalam memantau atau menyokong pelaksanaan DPP khususnya dalam melindungi golongan rentan seperti kanak-kanak tanpa penjaga.

42. PR-1543-L31468

Datuk Seri Takiyuddin bin Hassan [Kota Bharu] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah langkah tegas Kementerian bagi menangani sindiket *Counter Setting* yang masih berterusan berlaku susulan penangkapan 18 pegawai Agensi Kawalan dan Perlindungan Sempadan Malaysia (AKPS) dalam Ops Rentas SPRM.

43. PR-1543-L31823

Tuan Suhaizan bin Kaiat [Pulai] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan menurut Persatuan Pelancongan Langkawi (LTA) bilangan pelancong semasa hujung minggu cuti Hari Malaysia 2025 merosot sekitar 39% berbanding tempoh sama tahun lepas:

- (a) apakah kemerosotan pelancong berlaku seluruh negara; dan
- (b) apakah strategi Kementerian mengatasi masalah untuk menghadapi 2026 Tahun Melawat Malaysia.

44. PR-1543-L32451

Datuk Willie anak Mongin [Puncak Borneo] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan perkhidmatan ambulans di Sarawak, khasnya di kawasan Parlimen Puncak Borneo amat teruk dewasa ini. Penduduk sering mengadu tiada perkhidmatan ambulans dan kadang-kadang respons perkhidmatan terlalu lambat. Apakah masalah yang dihadapi oleh Kementerian Kesihatan dan langkah-langkah yang akan diambil untuk mengatasi masalah ini supaya perkhidmatan terbaik dapat diberi kepada rakyat.

45. PR-1543-L31045

Dato' Haji Ahmad bin Saad @ Yahaya [Pokok Sena] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan langkah untuk merujuk Rang Undang-Undang Pembaharuan Semula Bandar ke Jawatankuasa Pilihan berkaitan Kementerian bagi meneliti segala peruntukan yang menjadi pertikaian awam.

46. PR-1543-L30893

Tuan Cha Kee Chin [Rasah] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan langkah Kementerian menangani peningkatan kes penipuan dalam talian (*scammer*/penipuan kewangan) yang banyak melibatkan warga emas dan belia dan berikan jumlah kerugian penipuan dalam talian untuk daerah Seremban bagi tahun 2023, 2024 dan 2025.

47. PR-1543-L30970

Tuan Haji Muhammad Islahuddin bin Abas [Mersing] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan sejauh mana Kementerian mampu menangani isu kekurangan doktor pakar dan petugas kesihatan di hospital awam terutamanya Hospital Pasir Gudang yang terpaksa menangguhkan operasi serta apakah strategi jangka panjang Kementerian bagi mengekalkan tenaga kerja kesihatan agar mutu perkhidmatan tidak terjejas.

48. PR-1543-L31060

Tuan Haji Onn bin Abu Bakar [Batu Pahat] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status semasa kajian kebolehlaksanaan Projek Keretapi Berkelajuan Tinggi (HSR) dari Kuala Lumpur ke Johor Bahru yang dapat menghubungkan kawasan pesisir barat Johor.

49. PR-1543-L31071

Tuan Roslan bin Hashim [Kulim Bandar Baharu] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan bilakah Kementerian bercadang untuk melaksanakan atau menaik taraf jalan kepada empat lorong bagi FT136 dari Kulim ke Tol Bandar Baharu.

50. PR-1543-L30886

Tuan Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji [Jelutong] minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan status pelaksanaan Projek Perumahan Rakyat (PPR) di Kota Giam, Jelutong.

PADA PERMULAAN URUSAN MESYUARAT
MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG KERAJAAN
UNTUK BACAAN KALI YANG PERTAMA

1. **Menteri Kewangan**

- * Rang Undang-Undang Perbekalan 2026

2. **Menteri Dalam Negeri**

- * Rang Undang-Undang Agensi Persendirian (Pindaan) 2025

* Menandakan bahawa Rang Undang-undang ini akan dibawa pada semua peringkat di mesyuarat ini.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL**1. Menteri di Jabatan Perdana Menteri akan mencadangkan :-**

“MENYEDARI bahawa dalam sistem akauntabiliti negara, Institusi Ketua Audit Negara merupakan agensi penyeliaan yang berperanan untuk mengesahkan semua aktiviti dan kewangan yang telah diluluskan oleh Parlimen dilaksanakan oleh cabang badan eksekutif dengan penuh akauntabiliti. Ketua Audit Negara hendaklah menentukan sama ada pada pendapatnya wang telah digunakan untuk maksud yang diperuntukkan atau dibenarkan dan aktiviti yang berhubungan dengannya, dijalankan atau diuruskan dengan cara yang cekap, dengan memberi perhatian sewajarnya terhadap pengelakan pembaziran atau keborosan seperti termaktub dalam Akta Audit 1957 [*Akta 62*].

MENYEDARI Ketua Audit Negara dalam menjalankan mandat dan tanggungjawabnya, memerlukan perhatian yang serius daripada pihak berkaitan supaya isu yang dibangkitkan diberi perhatian sewajarnya manakala syor-syor utama yang terkandung dalam Laporan Ketua Audit Negara (LKAN) dilaksanakan dengan berkesan.

MENYEDARI bahawa LKAN telah dibentangkan di Dewan Rakyat pada Isnin, 6 Oktober 2025 iaitu LKAN 3/2025 (Kertas Perintah 14 Tahun 2025) Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2024 dan Aktiviti Kementerian/Jabatan/Syarikat Kerajaan Persekutuan.

MEMAHAMI bahawa LKAN membangkitkan isu-isu berkaitan penjagaan wang awam atau simpanan awam yang memerlukan tindakan berkesan daripada kementerian, jabatan dan agensi yang diaudit.

MEMPERAKUI bahawa Kerajaan memandang serius isu yang dibangkitkan dalam LKAN, dan YAB Perdana Menteri sendiri sudah mengarahkan agar Menteri terlibat meneliti isu dibangkitkan. Segala isu yang melibatkan ketirisan, ketidakpatuhan kepada peraturan, tidak mematuhi syarat dan kelemahan dalam perancangan perlu diteliti dan diambil tindakan pembetulan. Semua teguran seharusnya menjadi pengajaran supaya tidak berulang.

BAHAWA dalam Ketua Audit Negara melaksanakan mandatnya, Dewan yang mulia ini menyeru agar semua pihak bersatu hati dan menyokong Kerajaan agar dapatan Audit dan syor yang terkandung dalam laporan tersebut dapat diambil tindakan dengan serius oleh pihak terlibat untuk mengatasi kelemahan yang ditemui daripada terus berlaku.”

2. (D.R.29/2025) Rang Undang-Undang Sewa Beli (Pindaan) 2025. **Bacaan Kali Yang Kedua**
[Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup]

3. (D.R.25/2025) Rang Undang-Undang Pembaharuan Semula Bandar 2025 – **Menyambung semula Perbahasan atas masalah “Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang”.** “
[28 Ogos 2025]
[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

4. (D.R.19/2024) Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 2024. “
[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

5. PR-1543-U(27)449
Dato' Indera Mohd Shahr bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memberi penekanan kepada melahirkan guru berkualiti dan program peningkatan kemahiran peringkat Prasekolah yang selari dalam agenda Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMK13).

Jumlah pendaftaran pelajar Prasekolah KPM (Kementerian Pendidikan Malaysia) pada tahun 2024 adalah 153,329 orang, dengan 80,971 murid di Tabika KEMAS, 15,889 murid di Tabika Perpaduan dan 216,212 murid di tabika swasta. Manakala, jumlah murid yang mendaftar untuk Tahun Satu bagi sesi persekolahan 2025/2026 di seluruh Malaysia adalah seramai 461,198 orang.

Dari sudut tenaga pengajar pula, jumlah guru Prasekolah di Malaysia, merangkumi sekolah awam dan swasta, adalah 45,340 orang pada tahun 2023. Daripada jumlah tersebut, seramai 36,827 orang adalah guru Prasekolah awam dimana KEMAS hanya mencatat 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah sebanyak 8,513 orang di mana mereka hanya mencapai 18.78 peratus memiliki kelayakan minimum Diploma.

Perkara ini bertepatan dengan laporan Bank Dunia bahawa lebih separuh daripada guru tidak memenuhi piawai serta syarat minimum Diploma dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak (DPAKK) dan ini bakal merencatkan ekosistem pendidikan negara pada masa yang akan datang. Situasi ini menuntut langkah dan usaha Kerajaan agar memperkasakan kembali kualiti tenaga pengajar dan memberi program nilai tambah serta kemahiran berterusan kepada guru Prasekolah.

Adalah menjadi harapan agar perkara ini menjadi teras kepada Kerajaan untuk meneliti kembali bahawasanya guru yang berkualiti tinggi dapat melahirkan generasi anak bangsa yang bijaksana seterusnya dapat memperbaiki semula kedudukan *Programme for International Student Assessment* (PISA) Malaysia di mata dunia.”

[Menteri Pendidikan]

6. PR-1543-U(27)450

Dato' Indera Mohd Shahr bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperluaskan subsidi penjagaan anak di pusat penjagaan berdaftar serta memperkukuh kawalan keselamatan dan kualiti perkhidmatan bagi melindungi kanak-kanak daripada risiko penderaan. Inisiatif ini penting untuk mengurangkan beban berganda ibu bekerja, meningkatkan keyakinan ibu bapa terhadap pusat penjagaan serta memperkukuh penyertaan wanita dalam tenaga buruh negara.

Menurut World Economic Forum (2023), wanita di seluruh dunia melaksanakan hampir tiga kali lebih banyak kerja penjagaan tidak berbayar berbanding lelaki, yang mewujudkan “*double burden*” dalam kerjaya dan keluarga. Di Malaysia, laporan UNFPA (2023) mendedahkan bahawa 32.4% wanita berhenti bekerja kerana isu penjagaan anak dan sekiranya masalah ini diatasi, kadar penyertaan tenaga buruh wanita (LFPR) boleh meningkat sehingga 15%, setara dengan negara maju.

Oleh itu, World Bank (2024) menegaskan bahawa bagi setiap jam tambahan ibu perlu menjaga anak, peluang mereka menyertai tenaga kerja menurun sehingga 3%. Ketika ini, kadar penyertaan tenaga buruh wanita hanya sekitar 56%, jauh lebih rendah berbanding lelaki (83%). Kos penjagaan anak yang tinggi serta kebimbangan terhadap penderaan di pusat penjagaan menjadi antara penghalang utama.

Selain isu kos, kebimbangan terhadap keselamatan anak di taska berikutan kes penderaan yang dilaporkan juga menjadi faktor penghalang utama bagi ibu bekerja. Maka, Kerajaan wajar memperkenalkan mekanisme kawalan kualiti lebih ketat, latihan profesional wajib bagi pengasuh, pemantauan berkala, penggunaan teknologi seperti CCTV serta sistem aduan mesra ibu bapa.

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat menjamin kesejahteraan kanak-kanak, mengurangkan kebimbangan ibu bapa, dan dalam masa yang sama meningkatkan sumbangan wanita kepada pembangunan ekonomi negara seperti yang diazamkan dalam RMK13.”

[Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat]

7. PR-1543-U(27)451

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh kesiapsiagaan negara terhadap risiko gempa bumi walaupun Malaysia tidak berada di atas garisan plat tektonik utama. Sejak 2010, MetMalaysia merekodkan lebih 50 kejadian gempa bumi lemah di Semenanjung, Sabah dan Sarawak, termasuk 10 kes dalam tempoh lima tahun terakhir yang dirasai penduduk. Kejadian terbaru di Segamat pada 24 Ogos 2025 berukuran 4.1 magnitud, dengan gegaran susulan 2.8 di Yong Peng, menjejaskan kawasan berhampiran seperti Kluang, Batu Pahat, Melaka dan selatan Pahang. Walaupun tiada kemalangan jiwa, lebih 200 aduan gegaran direkodkan NADMA, menunjukkan kepanikan awam masih tinggi.

Artikel *Dealing with Earthquakes* oleh The Star (4 Sept 2025) menyatakan Malaysia kini tidak boleh lagi dianggap zon “bebas risiko”, kerana kajian menunjukkan garisan sesar aktif di Johor, Bukit Tinggi dan Ranau berpotensi melepaskan gegaran antara 5.0 hingga 6.0 magnitud. Pakar kejuruteraan awam turut menegaskan bahawa lebih 80% bangunan awam dibina sebelum 2010 tidak menepati piawaian Eurocode 8 tahan gempa. Situasi ini menuntut perubahan dasar segera, termasuk penggunaan teknologi baharu seperti Kecerdasan Buatan (AI) untuk sistem amaran awal, penempatan lebih banyak stesen seismik (ketika ini hanya 30 di seluruh negara, berbanding lebih 100 di negara jiran seperti Indonesia), serta pemetaan stratifikasi tanah bandar utama.

Pada masa yang sama, Dewan ini menggesa agar mempertingkatkan kerjasama saintifik dan teknikal dengan ASEAN, khususnya di bawah AHA Centre dan AADMER, untuk memantapkan pemantauan bersama, pemetaan rentas sempadan, serta perkongsian data seismik serantau. Pada masa yang sama, hasil penyelidikan MOSTI perlu diterjemahkan kepada program kesedaran awam, pendidikan sekolah, dan latihan komuniti agar rakyat lebih bersedia menghadapi ancaman alam.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sekadar melindungi nyawa dan harta rakyat tetapi turut mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai pelopor diplomasi bencana dan iklim di rantau ASEAN, memperkukuh keselamatan negara dan memacu ekonomi tahan lasak demi generasi akan datang.”

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

8. PR-1543-U(27)452

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperkukuh pelaksanaan pindaan Akta Kesatuan Sekerja 1959 (Pindaan 2024) dengan langkah tambahan yang lebih progresif, selaras dengan Konvensyen Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) No. 87 mengenai Kebebasan Bersatu dan Perlindungan Hak untuk Berorganisasi serta Konvensyen No. 98 mengenai Hak untuk Berunding Secara Kolektif.

Mengikut data daripada Jabatan Hal Ehwal Kesatuan Sekerja (JHEKS), sehingga tahun 2024, Malaysia merekodkan sebanyak 762 kesatuan sekerja dengan keanggotaan seramai 1,038,435 orang, iaitu hanya sekitar 6% daripada tenaga buruh aktif. Walaupun terdapat sedikit peningkatan sejak 2019, kadar ini masih jauh lebih rendah berbanding negara lain seperti Korea Selatan (13.1%), Indonesia (12%), Australia (12.5%), apatah lagi Sweden (65%).

Pindaan 2024 yang menghapuskan sekatan sektor dan membolehkan pekerja dari pelbagai industri menubuhkan kesatuan bersama adalah langkah positif. Namun, realitinya penyertaan pekerja dalam kesatuan sekerja masih terhad disebabkan oleh beberapa faktor utama, termasuk proses organisasi yang mencabar, khususnya bagi pekerja dalam sektor gig, kontrak jangka pendek dan pekerjaan tidak formal; tahap kesedaran yang rendah mengenai manfaat penyertaan dalam kesatuan; persepsi negatif serta halangan tidak rasmi daripada sesetengah majikan; serta sifat pekerjaan moden yang semakin berpecah-pecah seperti *freelance*, kontrak projek dan pekerjaan digital.

Oleh itu, Kerajaan digesa memperkenalkan insentif fiskal kepada majikan yang mengiktiraf kesatuan sekerja serta membangunkan platform digital kesatuan bagi memudahkan pendaftaran, komunikasi dan rundingan kolektif, khususnya melibatkan pekerja *gig*, kontrak dan bebas (*freelance*).

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat mengukuhkan kuasa rundingan pekerja, memperluas perlindungan sosial, serta menjadikan kesatuan sekerja sebagai rakan strategik penting dalam membina pasaran buruh yang lebih inklusif, progresif dan mampan, selaras dengan aspirasi RMK13 dan agenda pembangunan negara.”

[Menteri Sumber Manusia]

9. PR-1543-U(27)453

Dato' Indera Mohd Shahr bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh ketahanan siber negara sebagai agenda keselamatan, ekonomi dan diplomasi digital yang berwibawa. Walaupun Akta Keselamatan Siber 2024 (Akta 854) telah berkuat kuasa, tahap serangan digital yang kian meningkat menuntut tindakan menyeluruh yang bukan sahaja bersifat teknikal, tetapi juga membina keyakinan rakyat dan mengukuhkan kedudukan Malaysia di peringkat serantau.

MyCERT merekodkan 1,657 insiden siber pada suku pertama 2025, dengan 68% melibatkan *phishing* dan penipuan kewangan, manakala kebocoran data meningkat 29%. Sepanjang tahun 2024 sahaja, lebih 6,000 insiden dilaporkan dengan kerugian kewangan melebihi RM1.2 bilion. Sektor kewangan, e-dagang, telekomunikasi, kesihatan, pendidikan dan agensi awam menjadi sasaran utama, sekali gus menguji daya tahan ekonomi serta keyakinan rakyat terhadap perkhidmatan digital negara.

Sehubungan itu, Kerajaan digesa menubuhkan Jawatankuasa Tetap Parlimen mengenai Keselamatan Siber dan *Cyber Range Nasional* sebagai wadah latihan serta simulasi serangan. Dana Pemulihan Mangsa Jenayah Siber perlu diwujudkan demi melindungi rakyat, bersama Kempen *Nasional Cyber Hygiene* dan modul literasi siber dalam pendidikan. Undang-undang perlu diperkukuh melalui notifikasi kebocoran data mandatori 72 jam dan penalti berperingkat terhadap kecuaian. Pada masa yang sama, Malaysia seharusnya mempertimbangkan aspek ASEAN *Cyber Threat Intelligence Sharing Network* sebagai negara peneraju serta memperkukuh kerjasama dengan EU, Singapura, Korea Selatan dan Jepun. Modal insan pula sebaiknya dibangunkan melalui biasiswa TVET siber, hackathon nasional dan *Task Force AI & Emerging Cyber Threats*.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sahaja melindungi rakyat daripada kerugian digital, tetapi turut memperkukuh kepercayaan awam, membina citra Malaysia sebagai peneraju diplomasi digital ASEAN, serta memastikan pembangunan negara yang berdaya tahan, inklusif dan berwibawa demi generasi akan datang.”

[Perdana Menteri]

10. PR-1543-U(27)454

Dato' Seri Dr. Wee Jock Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian yang lebih holistik dan mendalam bagi mewujudkan badan pemantau bebas terhadap keberkesanan pelaksanaan pelan perancangan jangka panjang terutama pembangunan sektor pertanian dan agroindustri negara supaya selari dengan National Agrofood Policy 2021-2030 (NAP 2.0).

Isu keterjaminan makanan bukan satu perkara baharu, namun Kerajaan masih belum memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber asli negara. Malaysia terus bergantung pada import untuk menampung permintaan domestik, sementara peluasan skop Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) pula berpotensi melonjakkan kos makanan haiwan ternakan, sekali gus menekan harga daging dan produk berkaitan.

Ketika negara masih sangat bergantung pada import makanan asas, peluasan skop SST yang dijangka menaikkan kos amat membebankan dan menambah keresahan rakyat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan wajar merangka strategi menyeluruh dan berkesan untuk mengurangkan kebergantungan import makanan sambil memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber alam negara bagi memenuhi permintaan domestik.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

11. PR-1543-U(27)455

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk melaksanakan pendekatan yang lebih strategik, menyeluruh dan bersepadu dalam membuat pelan perancangan jangka panjang bagi mengatasi isu perlindungan sosial bagi warga emas.

Malaysia yang dijangka akan menjadi negara menua menjelang 2030, di mana negara akan menghadapi peningkatan bilangan warga emas dan beban penjagaan juga akan meningkat. Ditambah dengan struktur pelaksanaan dasar warga emas hari ini bersifat silo iaitu National Policy for Older Persons (NPOP 2011) dilihat tidak memberikan peruntukan khusus dan pelaksanaannya disalur menerusi pelbagai Kementerian tanpa koordinasi berpusat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan strategi yang lebih serius dan mendalam dalam membuat perancangan jangka panjang bagi warga emas ini bagi memastikan penyediaan kemudahan, infrastruktur dan perancangan kewangan yang jelas agar perlindungan sosial warga emas terjamin dan mampan.”

[Menteri Ekonomi]

12. PR-1543-U(27)456

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memastikan bahawa kepentingan pelajar Malaysia, khususnya lepasan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) yang taraf akademiknya setaraf dengan A-Level, mesti sentiasa diberi keutamaan serta pertimbangan sewajarnya berdasarkan kelayakan merit dalam dasar kemasukan ke Universiti Awam (UA) sehingga satu Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) ditubuhkan bagi menyiasat dakwaan kekurangan kuota di UA bagi subjek kritikal, kesan dasar Saluran Terbuka terhadap prinsip meritokrasi serta isu ketelusan dan keadilan sosial dalam sistem pendidikan tinggi negara.

Sejak dasar Saluran Terbuka diperkenalkan, semakin ramai pelajar tempatan yang cemerlang termasuk lepasan STPM khususnya tidak ditawarkan tempat bagi mengikuti kursus kritikal seperti Perubatan, Pergigian, Farmasi, Undang-Undang, Kejuruteraan dan Perakaunan melalui saluran UPU. Sebaliknya, mereka hanya ditawarkan tempat melalui Saluran Terbuka dengan kadar yuran yang jauh lebih tinggi, tanpa wujudnya mekanisme rayuan yang telus. Keadaan ini bukan sahaja menekan kewangan keluarga B40 dan M40, malah menafikan peluang pelajar cemerlang untuk mendapatkan akses pendidikan bersubsidi dan ruang pembelajaran yang adil dan telus.

Pihak UA pula mendakwa kekurangan dana Kerajaan sehingga terdorong mengutamakan Saluran Terbuka sebagai sumber penjana pendapatan. Namun, sebagai institusi yang dibiayai oleh wang rakyat tidak seharusnya menggantikan tempat bersubsidi dengan laluan komersial. Jika keadaan ini dibiarkan berterusan, ia akan menyerupai satu bentuk penswastan senyap terhadap pendidikan tinggi awam, sekali gus menghakis peranan asal UA sebagai pemangkin mobiliti sosial rakyat.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar Kerajaan menghadkan kemasukan pelajar melalui Saluran Terbuka dan mengutamakan pengambilan Saluran Perdana serta membentangkan kepada Parlimen data lengkap mengenai jumlah pengambilan pelajar melalui sistem UPUonline dan Saluran Terbuka sejak dasar ini diperkenalkan, termasuk pecahan kursus kritikal, kelayakan akademik, terutamanya STPM yang setaraf A-Level serta latar belakang sosioekonomi pelajar.

Hanya dengan dasar yang benar-benar telus, berpaksikan merit sebenar dan dipantau secara berkala, keyakinan rakyat terhadap sistem pendidikan tinggi awam dapat dipulihkan dan diperkukuh demi memastikan keadilan dan kelestarian bagi generasi akan datang.”

[Menteri Pendidikan Tinggi]

13. PR-1543-U(27)457

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera mengkaji secara terperinci mekanisme pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 sehingga semua aspek teknikal, data dan operasi disemak, diuji serta diperbetulkan dengan teliti.

Kerajaan tidak seharusnya tergesa-gesa melaksanakan dasar ini tanpa ketelusan dan kesiapsiagaan teknikal sepenuhnya kerana ia berisiko menimbulkan gangguan operasi, ketidakadilan kepada pengguna serta tekanan kewangan kepada pengusaha kecil khususnya stesen minyak di kawasan luar bandar.

Dewan Rakyat ini juga mengambil maklum situasi semasa dengan ketidakcekapan sistem teknikal dalam pelaksanaan bantuan kewangan tambahan SARA ataupun MyKasih yang telah menyebabkan sistem tergendala dan penerima dipaksa membayar tunai. Hal ini membuktikan bahawa risiko yang sama boleh berlaku dalam pelaksanaan subsidi petrol, sekali gus menjejaskan keadilan di kaunter pam.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini mendesak Kerajaan memberikan jaminan bahawa pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 benar-benar berpaksikan prinsip keadilan sosial, ketepatan data dan ketelusan mekanisme, serta memastikan rakyat dan pengusaha kecil tidak dijadikan bahan ujian bagi dasar nasional ini.”

[Menteri Kewangan]

14. PR-1543-U(27)458

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menyemak semula Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 (AKM 1998), khususnya Seksyen 233, bagi memastikan penguatkuasaan undang-undang ini dilaksanakan secara telus, konsisten dan bebas daripada campur tangan politik.

Seksyen 233 yang berkaitan dengan “penggunaan tidak wajar kemudahan rangkaian” sering disiasat dengan alasan yang terlalu longgar. Tafsiran terhadap istilah seperti “menyakitkan hati”, “mengancam” atau “tidak senonoh” adalah terlalu subjektif sehingga membuka ruang kepada tafsiran politik, bukannya berlandaskan prinsip undang-undang yang jelas.

Sehubungan itu, timbul persoalan sama ada AKM 1998 benar-benar digunakan untuk melindungi rakyat daripada jenayah siber dan kandungan berbahaya, atau telah diperalatkan sebagai senjata politik untuk membungkam suara yang tidak sehaluan. Situasi ini menimbulkan persepsi bahawa kebebasan bersuara hanyalah simbol kosong apabila undang-undang dijadikan alat menekan rakyat.

Justeru, hanya melalui pembaharuan undang-undang dan penguatkuasaan yang telus dan adil, keyakinan rakyat terhadap AKM 1998 dapat dipulihkan, sekali gus menjamin kebebasan bersuara kekal terpelihara sebagai roh sebenar kemerdekaan negara.”

[Menteri Komunikasi]

15. PR-1543-U(27)459

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menggantung pelaksanaan Akta Pembaharuan Semula Bandar (URA) sehingga satu proses semakan menyeluruh dijalankan terhadap ambang persetujuan yang ditetapkan, mekanisme perlindungan kepada pemilik minoriti, serta keselarasan dasar pembangunan semula dengan pelan fizikal bandar yang ditadbir oleh pihak berkuasa tempatan (PBT).

Pelaksanaan URA telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan pemilik hartanah strata, khususnya golongan B40 dan M40 yang menghuni pangsapuri lama dan unit kos rendah. Antara isu paling kontroversi ialah kadar ambang persetujuan yang ditetapkan iaitu 80% bagi bangunan sama ada melebihi mahupun kurang daripada 30 tahun, berbanding keperluan sedia ada yang menuntut 100% persetujuan untuk sebarang pembangunan semula. Ini menimbulkan persoalan sama ada pemilik minoriti yang tidak bersetuju boleh dilucutkan hak milik mereka walaupun secara sah masih memiliki unit masing-masing.

Lebih membimbangkan, pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata dikatakan bakal membolehkan pemindahan hak milik secara automatik kepada pemaju sekiranya ambang persetujuan dicapai. Tanpa mekanisme rayuan, akses semakan kehakiman yang mudah serta perlindungan undang-undang kepada pemilik minoriti, dasar ini boleh dimanipulasi untuk menekan pemilik kecil yang tidak mempunyai keupayaan perundangan untuk mempertahankan hak mereka.

Isu ini turut menyentuh soal keselarasan dasar antara agensi Kerajaan. URA berada di bawah Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan (KPKT), manakala pembangunan fizikal bandar seperti Kuala Lumpur ditadbir oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sehingga kini, tiada penjelasan diberikan berhubung bagaimana keputusan pembangunan semula yang diluluskan melalui URA akan disepadukan dengan pelan struktur dan Rancangan Tempatan sedia ada. Ini menimbulkan risiko pertindihan atau percanggahan dasar yang akhirnya boleh menjejaskan infrastruktur awam dan menambah kesesakan tanpa pelan mitigasi yang jelas.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar pelaksanaan URA ditangguhkan serta-merta, sementara satu proses libat urus menyeluruh diadakan melibatkan pemilik strata, badan pengurusan bangunan, PBT dan peguam hartanah. Kerajaan juga perlu menyemak kembali semua pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata yang berkaitan dan memastikan tidak berlaku penghakisan hak pemilikan sah rakyat atas nama pembangunan semula. Apa-apa reformasi undang-undang yang memberi kesan kepada ribuan rakyat biasa mestilah berpaksikan prinsip perlindungan, bukan paksaan.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

16. PR-1543-U(27)460

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menilai semula pelaksanaan inisiatif Rakan KKM yang diperkenalkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dengan memastikan ia tidak menghakis prinsip asas kesihatan awam negara yang berteraskan akses saksama, layanan adil dan kos mesra rakyat.

Pelaksanaan inisiatif Rakan KKM telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan masyarakat. Sebarang pembaharuan dalam sistem kesihatan awam seharusnya tidak boleh mewujudkan dua kelas perkhidmatan yang membezakan rakyat berdasarkan kemampuan membayar sekali gus menafikan hak pesakit marhaen untuk mendapat layanan sama rata di hospital Kerajaan.

Lebih membimbangkan, pelaksanaan inisiatif ini berisiko mengalihkan tenaga pakar, peralatan dan sumber hospital awam bagi memenuhi perkhidmatan *premium economy* sehingga menjejaskan keberkesanan rawatan asas rakyat. Justeru, mekanisme pemantauan yang telus dan bebas perlu diwujudkan bagi menilai masa menunggu pesakit awam sebelum dan selepas pelaksanaan Rakan KKM dengan laporan berkala dibentangkan kepada Parlimen.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan agar tidak memperdagangkan sistem perkhidmatan awam serta memberi penjelasan menyeluruh sama ada Rakan KKM benar-benar memperkukuh sistem kesihatan awam atau sekadar solusi sementara yang mengundang risiko diskriminasi dan sistem dua darjat. Hanya dengan ketelusan, jaminan keadilan dan pengawasan berkala, keyakinan rakyat terhadap kesihatan awam dapat dipelihara sebagai amanah negara.”

[Menteri Kesihatan]

17. PR-1543-U(27)461

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khususnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baharu di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat benih padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

18. PR-1543-U(27)462

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuai ibu bapa dan penjaga.

Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak. Kes penderaan dalam kalangan kanak-kanak belum tamat dan berkali-kali berlaku. Maka memohon perhatian sewajarnya.

Lantaran itu, pihak Kerajaan wajar menangani pantas menghentikan kitaran dera ini dengan sebuah target ‘Dera Sifar’ menerusi langkah-langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkukuh dan direalisasikan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Dalam Negeri]

19. PR-1543-U(27)463

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, perancangan jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih ‘keras’ terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna mahupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* mahupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*).”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

20. PR-1543-U(27)464

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan seringkali mendatangkan kerugian besar hingga kepada jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

21. PR-1543-U(27)465

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656 km namun hanya 111 km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaik pulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barangan termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan. Mohon pihak Kerajaan memandang serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara.”

[Perdana Menteri]

22. PR-1543-U(27)466

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan Negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan Negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan Negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa serta

pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek.”

[Menteri Ekonomi]

23. PR-1543-U(27)467

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini meggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar ‘*rebranding*’ daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

24. PR-1543-U(27)468

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak ‘pro’ Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada ‘pro’ Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiarkan berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh yang demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu.”

[Menteri Komunikasi]

25. PR-1543-U(27)469

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuat kuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket perdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya. Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya '*free flow*' ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka."

[Menteri Dalam Negeri]

26. PR-1543-U(27)470

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan warisan arkeologi negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanya kekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakan tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekaligus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

27. PR-1543-U(27)471

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri, Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan Kerajaan.”

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

28. PR-1543-U(27)472

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada Negeri Terengganu dan Negeri Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.”

[Menteri Kewangan]

29. PR-1543-U(27)473

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya.”

[Menteri Kewangan]

30. PR-1543-U(27)474

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan sepenuh perhatian kepada Beting Patinggi Ali yang juga dikenali sebagai Luconia Shoals, terletak di perairan Sarawak dan merupakan sebahagian daripada Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Isu pencerobohan oleh kapal dan pesawat asing terutamanya dari China telah menjadi persoalan rakyat memandangkan ia berkaitan dengan kedaulatan negara dan kepentingan awam. Sejak tahun 2013, Malaysia telah melaporkan pencerobohan berulang oleh kapal Pengawal Pantai China (CCG) di kawasan ini. Tuntutan China terhadap Beting Patinggi Ali dianggap tidak berasas kerana lokasi geografi kawasan tersebut yang lebih dekat dengan pantai Malaysia (84 batu nautika dari Miri) berbanding dengan tanah besar China (lebih 1080 batu nautika).

Walaupun Malaysia menganggap Beting Patinggi Ali sebagai miliknya, Kerajaan masih berpendirian terdapat tuntutan bertindih dengan China. China “mengklaim” sebagian besar wilayah di Laut China Selatan berdasarkan garis sembilan dash yang mereka tetapkan, yang telah ditolak oleh Mahkamah Permahan Tetap (PCA) pada tahun 2016. Keputusan PCA ini memberikan Malaysia posisi yang lebih kuat untuk menegaskan haknya di kawasan tersebut.

Untuk memastikan kedaulatan ke atas Beting Patinggi Ali, Malaysia perlu meningkatkan lagi kehadiran aset ketenteraan di kawasan tersebut bagi mengukuhkan tuntutan negara terhadap pulau tersebut dan mempergiatkan keberadaan Malaysia di pulau berkenaan. Mohon Kerajaan untuk lebih tegas dalam pendiriannya di mana isu Beting Patinggi Ali adalah hak mutlak Malaysia sepertimana termaktub dalam Konvensi Bangsa-Bangsa Bersatu tentang Hukum Laut (UNCLOS) dan bukannya tuntutan bertindih dengan mana-mana negara asing.”

[Menteri Pertahanan]

31. PR-1543-U(27)475

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan hak royalti kepada negeri Kelantan yang tidak dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sering kali menjadi perdebatan hangat, terutamanya berkaitan dengan alasan "lebih 3 batu nautika". Kelantan, sebagai salah satu negeri pengeluar minyak di Malaysia, telah lama menuntut hak royalti minyak yang sepatutnya diterima. Namun, Kerajaan Persekutuan berpendapat bahawa Kelantan tidak layak menerima royalti tersebut kerana kedudukan telaga minyak yang terletak lebih dari tiga batu nautika dari pesisir pantai negeri tersebut.

Kerajaan Persekutuan perlu menyemak atau meminda kembali istilah "tiga batu nautika" yang tidak pernah dinyatakan dalam perjanjian asal dengan Petronas Berpendapat bahawa Akta 144 tidak menetapkan jarak tertentu untuk hak milik telaga minyak. Tambahan lagi, Telaga minyak yang dimiliki Kelantan terletak kira-kira 80 batu nautika dari pesisir pantai dan terdapat dakwaan bahawa telaga-telaga ini berada dalam kawasan yang dipertikaikan antara Kelantan dan Terengganu. Ini menimbulkan persoalan mengenai keadilan dan keseragaman dalam pembayaran royalti, terutama apabila negeri-negeri lain seperti Terengganu menerima royalti walaupun telaga mereka juga terletak jauh dari pantai.

Dicadangkan penubuhan jawatankuasa bebas yang terdiri daripada wakil Kerajaan Negeri, Kerajaan Persekutuan dan pakar undang-undang untuk meneliti semula perjanjian royalti dan isu-isu berkaitan. Ini dapat memastikan bahawa semua pihak terlibat dalam proses perbincangan yang adil dan terbuka, serta mencari penyelesaian yang memuaskan kedua-dua belah pihak."

[Menteri Kewangan]

32. PR-1543-U(27)476

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mempertimbang pembinaan jalan sempadan antara Malaysia dan Indonesia, khususnya di kawasan Sabah dan Kalimantan ini adalah penting untuk pelbagai aspek yang melibatkan ekonomi, keselamatan dan pembangunan infrastruktur yang akan memulangkan hasil lumayan kepada Malaysia. Berpendapat bahawa jalan sempadan Malaysia–Indonesia yang baik akan meningkatkan aksesibiliti antara kedua-dua negara, memudahkan pergerakan barang dan perkhidmatan. Ini akan merangsang aktiviti ekonomi di kawasan sempadan seperti Kalabakan dan Serudong serta meningkatkan peluang perniagaan bagi penduduk tempatan.

Dengan pemindahan ibu negara Indonesia ke Kalimantan Timur (Nusantara), terdapat potensi besar untuk pertumbuhan ekonomi di kawasan sempadan. Pembinaan jalan akan membolehkan Sabah memanfaatkan perkembangan ini dengan lebih baik termasuk dalam sektor pelancongan dan perdagangan rentas sempadan. Jalan sempadan ini dapat menghubungkan kampung-kampung pedalaman dengan bandar-bandar utama, memudahkan akses kepada pendidikan, kesihatan dan peluang pekerjaan bagi penduduk di kawasan terpencil.

Pembinaan jalan sempadan Malaysia–Indonesia juga berpotensi memperkukuh hubungan sosial dan budaya antara masyarakat di kedua-dua negara. Ini termasuk pertukaran budaya melalui pelbagai aktiviti sosial dan ekonomi yang dapat dijalankan lebih mudah dengan adanya infrastruktur yang baik."

[Menteri Ekonomi]

33. PR-1543-U(27)477

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberi kuasa kepada media untuk mempromosikan jimat penggunaan elektrik waktu puncak dilihat sebagai strategi berasaskan perubahan tingkah laku pengguna. Ini bermakna, sistem tarif elektrik direka untuk memberi insentif supaya pengguna dapat mengurangkan beban pada waktu puncak melalui pengurangan penggunaan tenaga, sekaligus mengurangkan tekanan ke atas rangkaian elektrik nasional. Dari perspektif pengurusan tenaga, kaedah ini mampu mengalihkan puncak beban dan menstabilkan grid elektrik negara.

Namun begitu, pendekatan ini mempunyai beberapa kelemahan terutama dari segi impak langsung terhadap golongan berpendapatan rendah dan pengguna domestik tanpa alatan moden untuk menguruskan penggunaan elektrik secara fleksibel. Bagi mereka yang tidak dapat memindahkan waktu penggunaan elektrik sebab faktor kerja, waktu sekolah dan kemudahan di rumah, penjimatan bil elektrik yang dipaparkan hanya akan mampu dicapai oleh segelintir pengguna cerdik strategi penggunaan tenaga. Ini menjadikan dasar tersebut kurang inklusif dan berpotensi menimbulkan jurang sosial kerana golongan berpendapatan tinggi lebih berupaya mengoptimumkan penggunaan elektrik.

Selain itu, dari sudut kos sara hidup, penekanan sepenuhnya kepada tabiat pengguna menukar waktu penggunaan elektrik mungkin tidak mencukupi untuk menangani tekanan inflasi dan kenaikan tarif elektrik secara struktural. Isu kos bahan bakar, penyelenggaraan infrastruktur tenaga hijau dan subsidi Kerajaan juga perlu diberi perhatian. Kerajaan perlu melihat penyelesaian holistik yang meliputi subsidi bersasar, pelaburan dalam sumber tenaga terbarukan murah dan pengawalan kenaikan tarif agar beban terhadap pengguna akhir tidak membebankan.

Oleh itu, dicadangkan supaya Kerajaan mempertimbangkan tambahan dasar berikut yang lebih komprehensif seperti meningkatkan program subsidi bersasar khusus untuk kumpulan isi rumah berpendapatan rendah, melancarkan kempen pendidikan tenaga yang berterusan melalui media untuk meningkatkan kesedaran masyarakat tentang penjimatan elektrik, bukan hanya berdasarkan waktu puncak, mempercepat usaha transformasi tenaga hijau bagi mengurangkan kos pengeluaran elektrik jangka panjang dan melaksanakan mekanisme tarif elektrik yang progresif dan adil supaya beban kos dapat diagihkan lebih saksama di kalangan semua pengguna.”

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

34. PR-1543-U(27)478

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan meneliti semula proses pemilihan pasar raya rakan kongsi dalam program MyKasih/e-Kasih dengan tumpuan meningkatkan inklusiviti pasar raya kecil, kedai runcit tempatan dan koperasi luar bandar. Proses semasa lebih memfokuskan pasar raya besar, mengehadkan akses golongan penerima bantuan, terutama di kawasan kurang bandar. Faktor capaian komuniti seperti kepadatan penduduk dan jarak ke pasar raya perlu diberi perhatian agar penerima tidak terbeban perjalanan jauh.

Golongan rentan seperti warga emas dan yang kurang celik digital menghadapi cabaran menggunakan sistem digital MyKasih/e-Kasih, menyebabkan sesetengah terpinggir dan tidak menerima bantuan sepenuhnya. Kerajaan perlu menyediakan modul latihan, bengkel dan bantuan teknikal untuk memudahkan mereka. Sokongan di lokasi pembelian melalui juruwang atau sukarelawan juga perlu dipertingkatkan bagi membantu transaksi. Alternatif manual seperti tunai atau baucar fizikal perlu disediakan kepada yang tidak mampu menggunakan platform digital supaya tiada golongan terabai.

Pemantauan dan penilaian oleh badan bebas penting untuk memastikan program berjalan telus dan berkesan, mengenal pasti kelemahan dan memberi ruang penambahbaikan berterusan. Audit dan laporan berkala juga memperlihatkan komitmen Kerajaan terhadap ketelusan dan akauntabiliti pengurusan bantuan sosial.”

[Menteri Kewangan]

35. PR-1543-U(27)479

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menilai semula pelaksanaan Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) ke atas barangan import tertentu serta penarikan subsidi ke atas lebih 40 barangan asas yang semakin menimbulkan keresahan dalam kalangan rakyat, terutama golongan B40 dan M40. Kenaikan harga barangan keperluan harian secara langsung menjejaskan kemampuan mereka untuk menampung kos sara hidup, memerlukan pendekatan fiskal yang lebih peka dan adil. Oleh itu, penilaian semula dasar SST dan subsidi merupakan langkah penting untuk mengembalikan keseimbangan ekonomi dan sosial.

Kerajaan telah mengecualikan beberapa barangan import seperti limau, kurma, epal dan oren daripada SST mulai 1 Julai 2025, namun masih mengenakan cukai ke atas buah-buahan import lain seperti anggur, avokado, mangga dan pisang. Pendekatan ini menimbulkan persepsi bahawa dasar pengecualian bersifat selektif dan tidak menyeluruh yang boleh mencetuskan ketidakpuasan rakyat serta meruntuhkan kepercayaan terhadap dasar fiskal yang dibentuk. Kejelasan tentang kriteria dan asas pengecualian ini amat

diperlukan bagi memastikan dasar tersebut dilihat adil dan berasaskan analisis yang kukuh. Penarikan subsidi ke atas lebih daripada 40 barangan asas tanpa disertai langkah mitigasi yang berkesan turut menambah beban kos sara hidup rakyat. Pendapatan isi rumah tidak berkembang seiring dengan kenaikan harga barang dan perkhidmatan asas menimbulkan risiko ketidakstabilan ekonomi dan sosial. Oleh itu, Kerajaan diwajibkan untuk menyediakan pelan mitigasi yang komprehensif bagi melindungi golongan rentan seperti insentif tambahan atau program bantuan bersasar agar impak negatif dasar ini dapat dikurangkan.

Selain itu, suara petani dalam penetapan harga minimum padi perlu diangkat secara bermakna melalui mekanisme libat urus yang inklusif dan berstruktur. Ini bagi memastikan dasar harga beras mencerminkan realiti kos pengeluaran yang dihadapi pesawah dan kepentingan mereka sebagai pengeluar utama makanan negara. Keterlibatan langsung masyarakat pertanian dapat meningkatkan keberkesanan dasar serta memperkukuh daya tahan sektor agrikultur dalam jangka panjang.”

[Menteri Kewangan]

****UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)**

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Datuk Andi Muhammad Suryady Bin Bandy [Kalabakan]	1. Penglibatan Kalabakan Dalam Program Satu Daerah Satu Industri (SDSI) Dan Perusahaan Sosial 2. Ancaman Pemburuan Haram Terhadap Gajah Pygmy Borneo Memerlukan Pemuliharaan Ekosistem Bersepadu	1. YB Menteri Pembangunan Usahawan Dan Koperasi 2. YB Menteri Sumber Asli Dan Kelestarian Alam
YB Tuan Haji Muhammad Islahuddin Bin Abas [Mersing]	1. Menangani Konflik Gajah–Manusia Di Parlimen Mersing 2. Isu Industri Pelancongan Laut Mersing	1. YB Menteri Sumber Asli Dan Kelestarian Alam 2. YB Menteri Pengangkutan

**** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)**